



รายงานผลการดำเนินงาน เพื่อคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก [Active Learning]



ปีการศึกษา
2568

โรงเรียนต้นแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21

“การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ด้วยนวัตกรรมข้าวหลามรวมใจ
อบอ่อนไว้ควัน โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA”

คำนำ

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อนำผลงานเสนอขอรับการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบการจัดการเชิงรุก (Active Learning) ประจำปี 2568 เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตร โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยผู้จัดทำได้รวบรวมสรุปผลงานตามหัวข้อการประเมินที่กำหนดพร้อมแนบหลักฐานเอกสารอ้างอิงไว้ด้วยแล้ว เอกสารประกอบเพื่อขอรับการประเมินฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์และความร่วมมือของ ผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแสง อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี ทุกระดับชั้นที่ได้ช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานตลอดจน รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ทำให้สะดวกต่อการจัดทำเอกสารฉบับนี้ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้ จะอำนวยความสะดวกให้แก่คณะกรรมการประเมินในการพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ที่ส่งผลงานเข้าร่วมการคัดเลือกต่อไป

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแสง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม	1
วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนานวัตกรรม	2
กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม	2
ขั้นตอนหรือวิธีการสร้าง/พัฒนานวัตกรรม	3
กระบวนการหาคุณภาพของนวัตกรรม	4
การนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา	5
ผลการใช้นวัตกรรม	5
สรุปผลการใช้นวัตกรรม และการอภิปรายผล	6
ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรม	6
เอกสารอ้างอิง	7
ภาคผนวก	8

แบบรายงานผลการดำเนินงานเพื่อคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ประจำปี 2568

โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21

ชื่อนวัตกรรม : การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ด้วยนวัตกรรมข้าวหลามรวมใจ อบอ้อมไร้วัน โดยใช้วงจร

คุณภาพ PDCA

สถานศึกษา : โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแสง

1. ความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในช่วงวัยเรียน ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะ ความสามารถในการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาหรืออาชญากรรมต่าง ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ รวมถึงการวางพื้นฐานการเรียนรู้เพื่อวางแผนชีวิตและวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่งคือ เพื่อให้คนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัย โดยนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพทั้งความรู้ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ทักษะการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 นโยบายที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีประเด็นกลยุทธ์พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต มีสุขภาวะที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ มีรากฐานจากความจำเป็นในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมยุคใหม่ โดยเฉพาะในบริบทของโลกศตวรรษที่ 21 ที่เต็มไปด้วยความท้าทายและการแข่งขันสูง หลักสูตรพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ถูกออกแบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบต่าง ๆ และสามารถปรับตัวได้ดีในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง แนวคิดนี้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นการดำรงชีวิตอย่างมีเหตุผล พอประมาณ และมีภูมิคุ้มกันในตัว

ทักษะอาชีพ เป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง การพัฒนาความสามารถของบุคคลเพื่อการประกอบอาชีพ พัฒนาศักยภาพในตัวบุคคลให้การเจริญเติบโตสามารถวิเคราะห์ตนเอง และดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุข นักเรียนควรได้รับรู้และเข้าใจตนเองในด้านความถนัด ความสนใจความสามารถ ความคาดหวังของตนเอง เด็กจะสามารถประเมินความสามารถของตนเองได้ และพิจารณาเลือกอาชีพได้ ตลอดจนสามารถประเมินความสนใจของตนเองว่าตนควรเลือกอาชีพใด การเสริมสร้างการเรียนรู้ทักษะด้านนี้ บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นประถม ไปจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 และมหาวิทยาลัย รวมถึงตลอดชีวิต โดยรูปแบบการเรียนรู้จะจัดให้เหมาะสมตามพัฒนาการของสมอง ครูจะต้องเรียนรู้วิธีการออกแบบการเรียนรู้แบบ ให้แก่บุคคลแต่ละกลุ่มอายุและตามพัฒนาการของสมองแต่ละคน เพราะทักษะกลุ่มนี้ใช้รูปแบบวิธีการสอนเพียงอย่างเดียวไม่ได้ แต่ละบุคคลจะต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูต้องการคิดค้นหาวิธีการออกแบบการเรียนรู้ วิธีการกระตุ้นและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของเด็ก (วิจารณ์ พานิช, 2555)

จากปัญหาและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแสง จึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพการจัดการเรียนเพื่อเป็นการสร้างคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียนเพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าสู่สังคมคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีคุณภาพ จึงได้ดำเนินการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ด้วยนวัตกรรมข้าวหลามรวมใจ อบไอง์ไร่คว้น โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถเสริมสร้างทักษะอาชีพ สร้างอาชีพ ซึ่งมีโอกาสขยายผลไปยังผู้ปกครองและชุมชน เกิดการสร้างเสริมเข้มแข็งของชุมชนต่อไป กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านสมรรถนะ ของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง สามารถนำองค์ความรู้ ไปพัฒนาตนเอง แก้ไขปัญหาได้ในปัจจุบันและอาจเกิดขึ้นในอนาคต ดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และช่วยเหลือครอบครัว ชุมชนสังคมต่อไปได้อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนานวัตกรรม

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการทำงานกลุ่ม ทักษะในการใช้ชีวิต
- 2) เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน (ร่วมรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ นำความสามัคคี)
- 3) เพื่อพัฒนานักเรียนให้สามารถต่อยอดความรู้ นำไปสู่การสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ในอนาคต

อนาคต

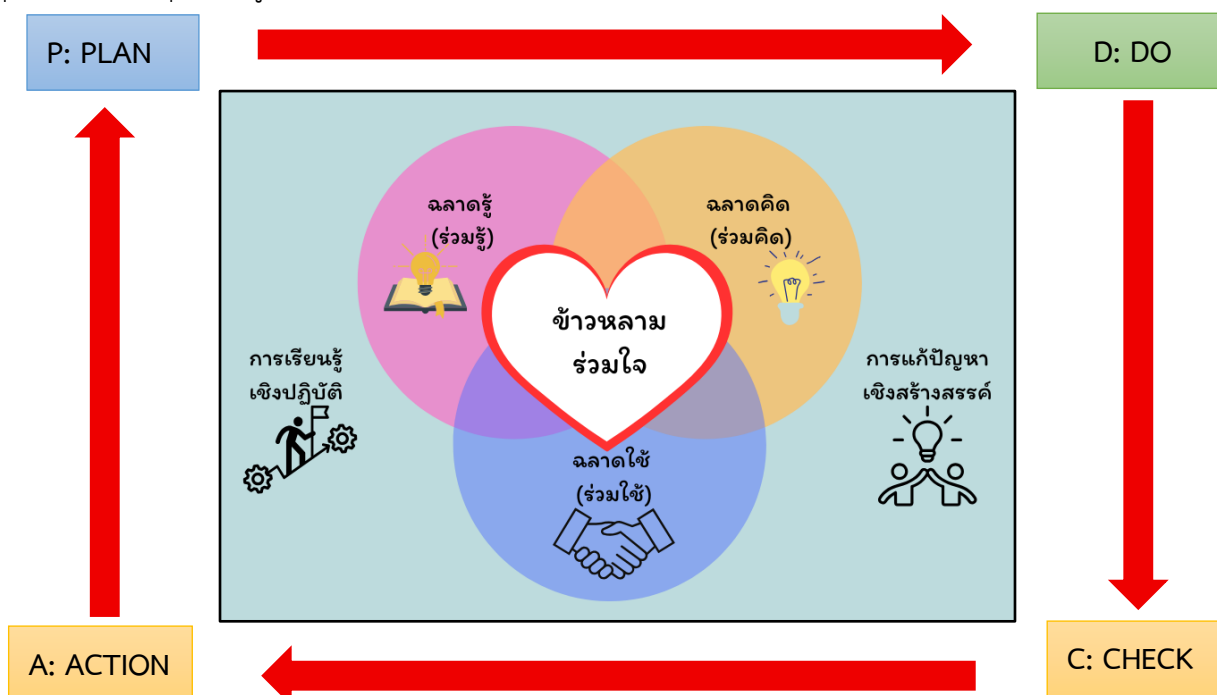
เป้าหมาย

เชิงปริมาณ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแสง ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะชีวิตและอาชีพจากการได้ลงมือปฏิบัติจริง

เชิงคุณภาพ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแสง มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพสุจริต มีทักษะจากการได้ปฏิบัติจริง ได้ลงมือทำเกี่ยวกับงานอาชีพ และมีคุณลักษณะตามที่กำหนดสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม

จากกิจกรรมที่จะดำเนินการทั้งหมด สามารถนำมาเขียนกรอบการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และคุณภาพผู้เรียน ได้ดังนี้



ฉลาดรู้ (Smart Learning) หมายถึง การมีความรู้ความสามารถในการทำความเข้าใจ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลความรู้ต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้จริง หรือสามารถประเมิน ตัดสินใจ และแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ฉลาดคิด (Smart Thinking) หมายถึง ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล มีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์ เพื่อแก้ปัญหาหรือตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ฉลาดใช้ (Use it Wisely) หมายถึง การใช้สิ่งของหรือทรัพยากรต่างๆ อย่างรอบคอบ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (Action Learning) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงเพื่อแก้ไขปัญหาและเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งผลลัพธ์จากการแก้ปัญหานั้น จะนำไปสู่การเรียนรู้และพัฒนาทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม และองค์กร

การแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ (Creative Problem Solving) หมายถึง การนำความคิดสร้างสรรค์มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา โดยเน้นการคิดนอกกรอบ การมองปัญหาในมุมมองใหม่ๆ และการหาแนวทางแก้ไขปัญหที่แตกต่างและแปลกใหม่ ซึ่งจะช่วยให้ได้แนวทางแก้ไขปัญหที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

วงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) คือ กรอบแนวคิดสำหรับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในกระบวนการทำงาน โดยมี 4 ขั้นตอนหลักคือ

1. **Plan (วางแผน):** กำหนดเป้าหมาย, วัตถุประสงค์, และวางแผนการดำเนินงานอย่างละเอียด
2. **Do (ปฏิบัติ):** ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ โดยอาจจะเริ่มจากการทดลองในส่วนย่อยก่อน
3. **Check (ตรวจสอบ):** ตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้จากการปฏิบัติงาน, เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้, และประเมินว่ามีส่วนใดที่ต้องปรับปรุง
4. **Act (ดำเนินการ):** ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามผลการตรวจสอบ, หรือหากผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจ ก็ให้กำหนดเป็นมาตรฐานเพื่อนำไปใช้ในครั้งต่อไป

4. ขั้นตอน วิธีการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม

โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแสงได้การพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ด้วยนวัตกรรมข้าวหลามรวมใจ อบไอง์ไว้ควัน โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผน (Plan)

- 1) ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากร ร่วมกันวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของแต่ละชั้นเรียน เพื่อกำหนดเป้าหมายในการจัดการ เรียนรู้ในพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- 2) ผู้สอนศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หลักการ แนวคิด และองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จากเอกสาร บทความ และงานวิจัย เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาผลงาน/นวัตกรรม

3) ผู้สอนศึกษาเป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ศึกษาหลักสูตรของโรงเรียน ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร ศึกษาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้ เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

4) ผู้สอนจัดทำโครงการสอน หน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

5) ครูผู้สอนนำโครงการสอน เนื้อหา การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มาออกแบบกิจกรรมจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

6) ครูผู้สอนแต่ละท่านเลือกจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถบูรณาการร่วมกับการทำข่าวหลามร่วมใจ อบอุ่นใจไว้ด้วย โดยแต่ละระดับชั้น ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

- ชั้นอนุบาล 2-3 : เรียนรู้เรื่องข่าว
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 : สีสันแห่งจินตนาการ (วิชาภาษาไทย)
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 : สมุนไพรใส่ใจสุขภาพ (วิชาการงานอาชีพ)
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 : ข่าวหลามสารพัดประโยชน์ (วิชาวิทยาศาสตร์)
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 : I Love Khaolam (วิชาภาษาอังกฤษ)
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 : เรียนรู้ไม่เผลอใส่ใจคุณสมบัติ (วิชาการงานอาชีพ)
- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 : รู้จักที่มา พัฒนาโลโก้ (วิชาวิทยาการคำนวณ)

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do)

1) ครูผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนที่ที่ในแผนระบุการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชา และมีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย

2) ครูผู้สอนแบ่งกลุ่มนักเรียนคละชั้น เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละชั้นเรียน มาร่วมกันวางแผน แสดงความคิดเห็น ออกแบบข่าวหลามของกลุ่มนักเรียนเอง ในช่วงของกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3) นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยร่วมกันทำข่าวหลามรวมใจ อบอุ่นใจไว้ด้วย

4) นักเรียนนำเสนอผลงาน สรุปผลการทำงาน เพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาต่อไป

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check)

มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด

ขั้นที่ 4 การปรับปรุง (Act)

มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรม โดยประชุมพบปะเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนและผู้บริหารในชั่วโมง PLC ครูในแต่ละสัปดาห์

5. กระบวนการหาคุณภาพของนวัตกรรม

คุณภาพของนวัตกรรมการศึกษา (Quality of Educational Innovation) โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแสง ได้ดำเนินการหาคุณภาพของนวัตกรรมการศึกษา โดยกระบวนการ PLC ในระดับสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบว่านวัตกรรมนั้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริงหรือไม่ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือตามเจตนาของผู้สร้างหรือไม่ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี เทคนิค วิธีการดำเนินการตามแนวคิดนั้นหรือไม่

ขั้นตอนการพัฒนานวัตกรรมด้วย PLC:

1. การรวมกลุ่ม PLC: รวมกลุ่มครูที่มีความสนใจหรือปัญหาเดียวกัน เพื่อสร้างทีมในการพัฒนานวัตกรรม

2. การวิเคราะห์ปัญหา: ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนานวัตกรรม

3. **การออกแบบและพัฒนานวัตกรรม:** ร่วมกันออกแบบและพัฒนานวัตกรรม โดยอาจนำแนวคิด ทฤษฎี หรือรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้
4. **การทดลองและประเมินผล:** นำนวัตกรรมที่ได้ไปทดลองใช้จริง และประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข
5. **การแลกเปลี่ยนเรียนรู้:** แลกเปลี่ยนประสบการณ์และผลการพัฒนานวัตกรรมกับครูในกลุ่ม PLC เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง



6. การนำนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนา/แก้ปัญหา

การนำนวัตกรรมการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ (Implication of Learning Innovation) ในการจัดการเรียน การสอนให้กับนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแสง มีขั้นตอนดังนี้

1. คุณครูแต่ละระดับชั้นดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนที่ที่ในแผนระบุการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชา โดยแต่ละระดับชั้นจะมีเนื้อหาที่สามารถนำมาบูรณาการร่วมกันในการ ทำข่าวหลามรวมใจ อบอ้อมไร่คว้น
2. การประยุกต์ใช้โองในการอบข่าวหลามแทนการเผาข่าวหลามแบบดั้งเดิม
3. ครูผู้สอนแบ่งกลุ่มนักเรียนคละชั้น เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในแต่ละชั้นเรียน มาร่วมกันวางแผน แสดงความคิดเห็น ออกแบบข่าวหลามของกลุ่มนักเรียนเอง ในช่วงของ กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้หลักการฉลาดรู้ ฉลาดคิด ฉลาดใช้
4. นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยร่วมกันทำข่าวหลามรวมใจ อบอ้อมไร่คว้น เพื่อแก้ไขปัญหาและเรียนรู้ ไปพร้อมๆ กัน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง นำความคิดสร้างสรรค์มา ประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา โดยเน้นการคิดนอกกรอบ
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน สรุปผลการทำงาน เพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาต่อไป

7. ผลการใช้นวัตกรรม

จากการการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ด้วยนวัตกรรมข่าวหลามรวมใจ อบอ้อมไร่คว้น โดยใช้วงจร คุณภาพ PDCA ผลปรากฏว่า

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแสง มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะชีวิตและ อาชีพจากการได้ลงมือปฏิบัติจริง ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแสง มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพสุจริต มีทักษะจากการได้ปฏิบัติจริง ได้ลงมือทำเกี่ยวกับงานอาชีพ และมีคุณลักษณะตามที่กำหนด สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

8. สรุปผลการใช้นวัตกรรม และอภิปรายผล

จากการการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ ด้วยนวัตกรรมข้าวหลามรวมใจ อบอ้อมไร้ควัน โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

- 1) นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิด กระบวนการทำงานกลุ่ม มีทักษะในการใช้ชีวิต
- 2) นักเรียนมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน (ร่วมรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ นำความสำเร็จ)
- 3) นักเรียนมีความรักความสามัคคี ร่วมมือ ร่วมใจกัน นำมาซึ่งความสำเร็จ
- 4) นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
- 5) นักเรียนสามารถต่อยอดความรู้ นำไปสู่การสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ในอนาคต
- 6) สืบทอด/พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

ผลที่เกิดขึ้นกับครู

- 1) ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเอง และได้รับสิ่งใหม่ๆ
- 2) ครูได้รับการสะท้อนการทำงาน และนำกลับมาปรับปรุงพัฒนาตนเอง
- 3) ครูได้พัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการพัฒนาในยุค 4.0

ผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา

- 1) โรงเรียนมีระบบนิเทศภายในที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ
- 2) ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูทั้งระบบ
- 3) เกิดวัฒนธรรมการพัฒนาร่วมกันระหว่างครูกับผู้บริหาร
- 4) สร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองและชุมชน
- 5) ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา
- 6) พัฒนาโรงเรียนสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชน

ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการศึกษา ทำให้เกิดความร่วมมือที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน ซึ่งถือเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน

9. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรม

- 1) เพิ่มรสชาติและสูตรใหม่ เช่น ข้าวหลามใบเตย, ข้าวหลามชาไทย, ข้าวหลามมันม่วง, หรือข้าวหลามสุขภาพ (ใช้ข้าวกล้อง/ข้าวไรซ์เบอร์รี่ น้ำตาลมะพร้าว) น้อย)
- 2) พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ให้คงกลิ่นและรสชาติ พร้อมเปิดง่าย ปลอดภัย เช่น กระจุกใบตองที่ทำจากวัสดุรักษ์โลก หรือกล่องดีไซน์พิเศษ
- 3) ปรับกระบวนการอบแห้ง ให้ควบคุมอุณหภูมิและเวลาที่แม่นยำ เพื่อให้ได้มาตรฐานรสชาติที่สม่ำเสมอ ทุกครั้ง
- 4) สร้างเรื่องราว (Storytelling) เช่น เล่าเรื่องวิถีทำข้าวหลามแบบโบราณ ควบคู่กับอบแห้ง และการปรับให้เข้ายุคสมัย
- 5) ทำ คลิปวิดีโอสั้น เกี่ยวกับขั้นตอนการทำที่งดงามและเป็นเอกลักษณ์ เผยแพร่ในโซเชียล

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

วิจารณ์ พานิช. (2555). **การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

ปีงบประมาณ พ.ศ.2562. สืบค้นเมื่อ 1 สิงหาคม 2568, จาก

<https://www.moe.go.th/นโยบายและจุดเน้น/>

ภาคผนวก

การประชุมวางแผน / PLC



กิจกรรมการจัดเรียนการสอน อ.2-อ.3 : เรียนรู้เรื่องข้าว



กิจกรรมการจัดเรียนการสอน ป.1 : สีส้นแห่งจินตนาการ



กิจกรรมการจัดเรียนการสอน ป.2 : สมุนไพรไล่ยุงสุขภาพ



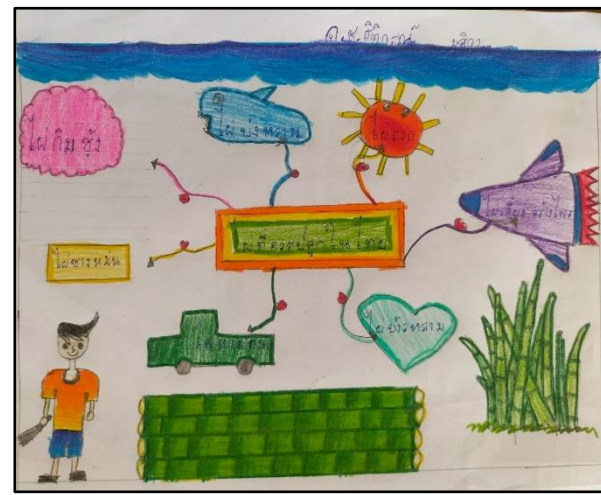
กิจกรรมการจัดเรียนการสอน ป.3 : ข้าวหลามสารพัดประโยชน์



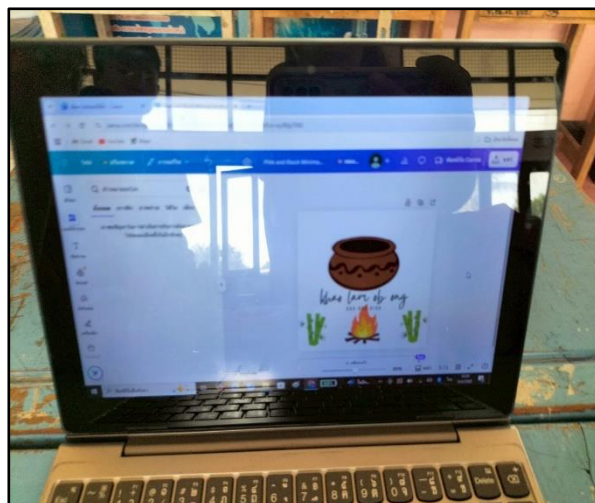
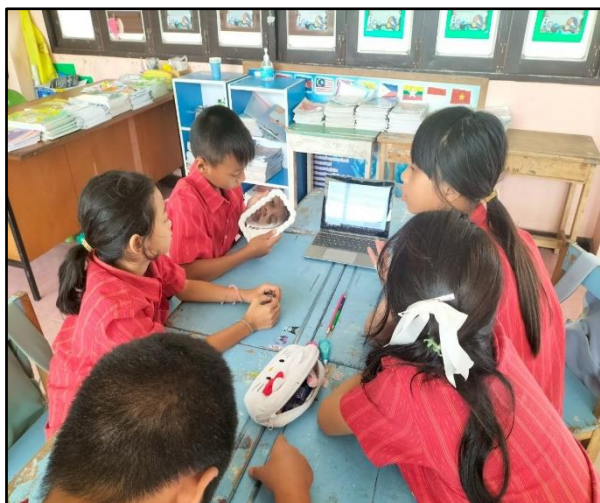
กิจกรรมการจัดเรียนการสอน ป.4 : I Love Khaolam



กิจกรรมการจัดเรียนการสอน ป.5 : เรียนรู้ไม่แพ้ ใส่ใจคุณสมบัติ



กิจกรรมการจัดเรียนการสอน ป.6 : รู้จักที่มา พัฒนาโลโก้



กิจกรรมการจัดเรียนการสอนบูรณาการทุกชั้นเรียน : ข้าวหลามอบโอ่งไร่คว้น



การนิเทศติดตามชั้นเรียน



การจัดนิทรรศการ เวทีถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้
ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี



การจัดนิทรรศการและนำเสนอนวัตกรรมการศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
ณ โรงแรมกิจตรงวิลล์ รีสอร์ท





คลิปการทำข้าวหลามอบโอ่ง

ลงชื่อ.....ผู้รับผิดชอบ
 (นางสาวพิมพ์จันทร์ ทักทาย)
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
 เบอร์โทรศัพท์ 08-1549-1275
 E-mail: namfon.pimjan@gmail.com

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
 (นายประยูร เหมรา)
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านหนองแสง



โรงเรียนชุมชนบ้านหนองแสง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ